

Boris Scitar/Vecernji list/PIXSELL

[Država ozakonila drumsko razbojstvo:](#)

Ovrhe su oružje genocida

Autor: Tvrtko DOLIĆ / 7Dnevno / 17. ožujka 2017. Subota, 18. Ožujak 2017. u 15:47

Današnja Hrvatska je jedan nevjerojatan kaos na svim razinama. Već legendarni sudac Mislav Kolakušić prvi je ukazao na privatizacijsku pljačku kroz stečajne nagodbe. Demaskirao je i predatorski sustav ovrha

Pisao sam svoju osobnu analizu našeg nakaznog sustava ovrha i na kraju shvatio da plagiram suca Mislava Kolakušića. Svejedno, moja kompilacija Kolakušića dobro će doći onima kojima su promakle njegove dragocjene analize. Kao što reče Kolakušić, ovrhe na temelju vjerodostojne isprave postoje samo na području republika bivše SFRJ i potpuna su nepoznanica u ostalim državama članicama Unije. Radi utvrđenja spornog potraživanja mora se voditi sudski postupak izdavanja platnog naloga. Takav postupak je propisan i u RH, međutim uopće se ne primjenjuje. Društveno nasilje kojemu je izložena Danica Pavlić iz Koprivnice možemo gledati kao sretnu okolnost, jer se jedan predatorski sustav posve razotrkio. Kada se nesretna žena vratila iz Njemačke, zatekla je u svome stanu nove vlasnike, sve u okviru ovrhe stana zbog 1400 kuna za pričuvu.

Marija Cvjetković na izborima na listi Mosta

Gospođa Marija Cvjetković na lokalnim izborima kandidirat će se na Mostovoj listi za zagrebačku gradsku četvrt Maksimir. Možda je to pravi put, da se žrtve ovakvog sustava politički organiziraju i predatorima preotmu Hrvatsku? Slučaj obitelji Cvjetković razotrkio je neke negativne posljedice sustava ovrha na koje nismo niti pomišljali. Naime, Cvjetkovići nisu izgubili samo svoj kuću, odnosno svoj obiteljski dom, kao i normalan obiteljski život u okruženju u koje su se integrirali. Naime, dugi niz godina iscrpljivani su u beskrajnom sudskom procesu, uz brojne sudske propuste na granici kriminala, zadužujući se kod rodbine i prijatelja, a sjedala su i različita druga terećenja i zatezne kamate. Njima je njihova kuća trebala ostati kao nekakvo obeštećenje za sve što su u tom dugom procesu potrošili, od novca

do drugih resursa. Sustav ovrha tako je podešen da vam mali dug može uništiti život, a kako zakone nisu donosile totalne budale, bojim se da je sve to namjerno tako podešeno da sva sirotinja završi na ulici, odnosno napusti zemlju.

Javna poduzeća i nacionalni resursi

Kod nas se javna poduzeća postavljaju kao privatni vlasnici nacionalnih resursa. Kolakušić naglašava da u uređenim demokratskim državama rješenja o ovrsi donose sudovi, a ne “parasudbena tijela”, kako se događa u Hrvatskoj – javni bilježnici i FINA, koja vrši blokadu svih računa dužnika. Zašto to ne smije biti tako? Zato što (europska) Konvencija za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda izričito propisuje da svatko ima pravo da neovisni i nepristrani sud odluči o njegovom pravu i obvezi. Ustav RH kao i ustavi svih demokratskih država imaju identičnu odredbu. Sud Unije je u svome priopćenju za medije od 9. ožujka 2017. ustvrdio da se rješenja javnih bilježnika o ovrsi temeljem vjerodostojnih isprava ne mogu u Uniji provoditi jer ista nisu donesene u sudskom postupku koji nudi jamstva neovisnosti i nepristranosti te poštivanje načela nekontradiktornosti postupka.

Dugovi se moraju plaćati. Problem je naplaćivanje troškova postupka koji su nepotrebni i nisu niti nastali. To je obična pljačka građana. Troškovi ovrhe ugrožavaju život i budućnost milijun građana (na 330.000 blokiranih dodajte članove njihovih obitelji), sve zbog pohlepe nekoliko pojedinaca. Godine 2006. javni su bilježnici uvedeni u ovršni sustav s izgovorom da će ovrha biti jeftinija za ovršenike, jer se neće plaćati sudska pristojba, a dobro znamo da su prije takve izmjene troškovi za ovršenika bili znatno manji od glavnice duga. Nakon izmjena zakona peterostruko nadmašuju sam dug! Ono što je najgore, ti troškovi nisu niti smjeli biti određeni rješenjem o ovrsi. Naime, Ovršni zakon propisuje da se ovrhovoditelju mogu priznati samo potrebni troškovi u koje zasigurno ne mogu ulaziti troškovi sastavljanja prijedloga za ovrhu putem odvjetnika, s obzirom da je potrebno svega nekoliko minuta, a ako je postupak automatiziran svega nekoliko sekundi uloženo vremena. Najveći ovršitelji hrvatskih građana su ustanove i tvrtke koje zapošljavaju nekoliko stotina ili tisuća zaposlenika, među kojima bi se sigurno našao netko sa završenom osnovnom školom, sposoban da popuni iznimno jednostavan obrazac. Nadalje, u ovršnim spisima ne postoji dokaz o nastalom trošku, u njima se ne nalaze računi za obavljenu uslugu od strane odvjetnika, priznat je čak i trošak PDV-a na navodno izvršenu uslugu. Javna je tajna da velike ustanove i tvrtke imaju ugovore s odvjetnicima prema umanjnim cijenama u odnosu na odvjetničku tarifu, a građanima se po ovršnim rješenjima naplaćuju troškovi u punom iznosu iako nikada nisu niti nastali. U naš ovršni sustav je uveden pojam budućeg troška zastupanja po punomoćniku u ovršnom postupku: odlazak po pravomoćnost rješenja, troškovi poštarina i tome slično, što je protivno ne samo pravu nego i zdravom razumu.

PROFESOR MIHAJLO DIKA: “Postojeći ovršni zakon nije loš”

Profesor Mihajlo Duka, jedan od autora važećeg ovršnopravnog sustava, dao je za Jutarnji list intervju na tri stranice. Profesor Dika opravdava postojeći ovršni sustav s tvrdnjom da dužnici trebaju podmirivati svoje obveze, kao da je baš to u pitanju. “U svim povijesno poznatim civilizacijama protiv dužnika su se primjenjivale prisilne mjere da bi se njihovi dugovi namirili. Nekad su oni za svoje imovinskoprve obveze odgovalali i svojom slobodom, pa ih se moglo, npr. u starom Rimu, prodati preko Tibra; nekad su vjerovnici imali pravo i ubiti svoje dužnike” – kaže nam profesor Dika. Malo je čudno da smo ušli u nekakvu tranziciju iz komunizma, i da se ovršni sustav ipak prilagođava antičkim modelima i antičkoj pravdi. Što je sljedeće: mafijaško odsijecanje prsta ili uha osobi koja ne vraća dugove?

Predavanje djece vjerovniku na temelju duga? Profesore Dika, ovako rigidan ovršni sustav danas ne postoji nigdje! Jedan neljudski sustav ovrha u korist komunalnih poduzeća i javnih servisa za energente i slične potrebe, profesor Dika pravda poštenijim odnosom prema obvezama u sustavu alimentacija. Spominje i socijalizaciju gubitaka u javnim poduzećima: “Dužnici koji uredno plaćaju, povećanom cijenom plaćaju i za one koji to ne rade tako”. Dobro, a koliko su pale cijene nakon uvođenja ovako rigidnih ovrha? Profesor Dika predlaže da se iz sustava ovrhe izuzmu socijalni slučajevi, što pomalo podsjeća na ponude banaka u slučaju „Švicarac“. Tolerantan je i prema ovrsi nekretnine u posjedu dužnika i ako je ona jedina. Drži da u Javnosti postoji preduvjerenje da su vjerovnici u pravilu nepošteni. Ne vidi problem u visokim zaradama odvjetničkih ureda, onih koji preuzimaju ovrhe. “Opća je odlika našeg mentaliteta da je zazorno, gotovo nepošteno nešto zaraditi.”

Profesor Dika pravda i visoke troškove naplate malih tražbina. “Odvjetnička tarifa je primjerena utrošenom vremenu. Za pripremu prijedloga za ovrhu i za njegovo aktiviranje treba od pola do tri sata” – tvrdi Mihajlo Dika. A potrebno je u evidenciju unijeti ime dužnika, njegove podatke i njegov dug – sve ostalo izlistava računalni program. To se moglo obavljati i u javnim poduzećima, da se takva laka zarada ne sliva u privatne džepove pravničkih tajkuna.

Zašto Hrvatska nije primijenila slovenski model?

Kako je naglašavao Kolakušić, u Sloveniji je 2008. reformiran sustav ovrhe na temelju vjerodostojnih isprava – računa, uveden je kompjutoriziran sustav na sudu i sve ovrhe, 200 tisuća predmeta godišnje rješava samo 5 sudaca uz 60 zaposlenih. Pristojba je 44 eura za prijedlog podnesen elektroničkim putem neovisno o iznosu tražbine, 55 eura za onaj podnesen papirnatim putem. Takvim pristupom onemogućili su upravo ono što se događa kod nas, da se ovršuje račun po račun, a sve radi napuhavanja nepostojećeg odvjetničkog troška. Zloupotreba ovršnog postupka u Sloveniji je kazneno djelo. Predviđena je kazna 2 godine zatvora. Da smo uveli slovenski sustav, koji se naslanja na austrijski, u državni proračun bi se slilo 2,5 milijardi kuna, umjesto neutvrđenog iznosa u džepovima pojedinaca. U Hrvatskoj prosječno godišnje ima 700 tisuća ovrha temeljem vjerodostojne isprave. Pomnožite to s 11 godina, pa onda s 44 eura i nešto više, i eto konvergencije prema pola milijarde eura.

Jako je važno kako se neki zakon ili propis aplicira. Kod nas je jednostavno suspendiran pozitivan smisao zakona, iako je osnova njegovog donošenja. Nakon što se zakon pozitivno nakiti, aplicira se kroz njegovo relativiziranje. Direktiva 2014/17/EU zanemarena je već treću godinu. Naši tranzicijski konflikti nikoga ne zanimaju. Primjerice, prije 40 godina plaćali ste doprinos kojim je izgrađena neka mreža za vodu ili energente, pa ste nekom javnom poduzeću platili i priključak, uredno 40 godina plaćali potrošnju, i sada vam najedanput sjedne rata koju ne možete podmiriti, i briše se vaših 40 godina preskupog plaćanja onoga što je u svijetu jeftino. U konačnici kroz ovršni postupak zbog jedne preskočene rate možete ostati i bez stana, bez svog doma. Javno poduzeće pokreće ovrhu zbog resursa koji je naš, vlasništvo svih nas, pa prema tome vlasništvo i žrtve ovrhe. Tu je provedena jedna obmana, u smislu da vlasnici resursa najedanput nismo svi mi, nego pripadna javna poduzeća, odnosno servisi, koji nam na kraju, primjerice, ne prodaju svoju uslugu oko vode, nego i samu našu vodu, koju imamo u izobilju, ali je ipak skupo plaćamo, a u kubiku potrošnje vode ne plaćamo usluge, nego se posebno specificiraju različiti dodaci. Ilija Rkman iz Društva za zaštitu potrošača Hrvatske kaže da samo za vodu postoji 7 različitih usluga s različitim zastarnim rokovima. Ako vam pukne vodovodna cijev u dijelu od brojila do stana opskrbljivač će vam naplatiti kao da ste tu vodu zaista potrošili, a vi stvarno nemate nikakav alat da na vrijeme uočite da će cijev puknuti,

a to se najčešće događa zbog promjene tlaka u vodovodnoj mreži, kada pumpe ubacuju vodu u vodotornjeve. Vi ste s druge strane! – veli vam opskrbljivač. Je li baš tako?

Radne skupine namjerno proizvode loše zakone

Monstruozno je da su pojedinci iz državnog proračuna putem raznih ministarstva plaćeni po nekoliko stotina tisuća kuna za svako sudjelovanje u radnim skupinama na izradi zakona ili njegovih izmjena, baš onih koji su za posljedicu imali devastaciju hrvatskog gospodarstva i egzistencijalno uništavanje građana. Iznimno je žalosno da su državljani ove zemlje za vlastito uništenje platili pojedincima da napišu nakaradni zakon. U medijima se brane propisi koji su zbog svoje slabe kvalitete ispravljani više puta nego što uređene države donesu zakona u pet godina. Postavlja se pitanje pišu li se propisi namjerno nekvalitetno da bi se na njima moglo dodatno zarađivati na seminarima i naravno na sudjelovanju u radnim skupinama za izmjene i ispravljanje tih propisa. Nadamo se da će Ministarstvo pravosuđa objaviti podatak koliko je pojedincima isplaćeno za sudjelovanje u radnim skupinama za donošenje Ovršnog zakona i njegovih izmjena – Narodne novine 57/96, 26/99, 42/00, 173/03, 194/03, 151/04, 88/05, 121/05, 67/08, 139/10, 125/11, 150/11, 154/11, 12/12, 70/12, 80/12, 112/12, 25/13, 93/14, 55/16.